

Senát Národného shromáždení

Vložil maiky - 14/03/2010 10:am14

Interpellácia

senátora dr. Herza a druhov

ministrom sociálnej pečlivosti a vnútra

o byrokratizme, ktorý sa prejavuje vo správe nalezinca v Rimavskej Sobote.

Nalezinec v systéme kapitalistickom patrí medzi inštitúcie verejnej dobročinnosti, ktoré majú účel dvojaký: jednak uspokojiť verejnosť pracovníkov tým, že i kapitalizmus vydržiava humanitné inštitúcie a tým snaží sa zmierňovať biedu, ktorá je následkom vlčích výhonkov kapitalizmu, a jednak sriaďajú a vydržiavajú sa tieto inštitúcie preto, lebo buržoázia od nich očakáva zaistenie a zveľadenie svojho profitu. Čo sa inštitúcie nalezinca týče, tento prevzatím dieťaťa činí matku schopnou, že sa môže uviazať v prácu za lacnú mzdu a od výchovy dieťaťa očakáva sa zase lacná pracovná sila. A za to ešte vďaka požadujú od tých, ktorých prv uvrhli v biedu, aby ich potom zúčastnili dobročinnosti.

Preč s dobročinnosťou!

Pracovníci majú právo k tomu, aby mohli viesť ľudský, kultúrny život, majú minimálne právo k tomu, aby ich existencia bola zaistená. A je-li existencia niektorého pracovníka ohrozená, tento má právo požadovať od ľudskej spoločnosti, aby mu prispela pomocou. Tak zvané humánne inštitúcie povinné sú poskytovať pomoc tým, čo sú na pomoc odkázaní a nie sú oprávnené činiť za to nároky na vďačnosť. Tak zv. humánne inštitúcie v systéme kapitalistickom nie sú síce schopné uspokojive pôsobiť, avšak je na každý pád neprípustné, aby pri tom vedené boli byrokratizmom najmä vtedy, keď sú poštátnené. Byrokratizmus v nalezincoch je vôbec neprípustný. Nalezinec musí dieťa prijať i bez dokladov, lebo opatrenie dokladov môže si potom obstaráť sám.

Prejdúc na vec konkrétnu, stalo sa toto:

Pavĺina Grulichová pracovala vo sklárni v Malinci (župa Zvolenská) za mzdu denných 6 (!) korún. Tiež jej otec je v tejto sklárni zamestnaný a jeho zárobok pohybuje sa medzi 500-600 kor. mesačne. Pavĺina ztratila potom i tento nepatrný zárobok, načo jej rodičia, ktorí len zťažka môžu svoje ostatné deti užiť, vyhnali Pavlinu i s jej poldruha roka starým tak zv. ilegitimným dieťaťom z domu. Mladá matka išla do Lučenca a hľadala tam prácu. Stalo sa tak ku koncu mesiaca mája. Nikto nechcel ju spolu s dieťaťom prijať, avšak dieťa nemala kde umiestiť. Konečne 1. júna dostala miesto, avšak i tu len bez dieťaťa. Matka išla na políciu poradiť sa, čo má s dieťaťom robiť. Tu ju odbyli s tým, že to k nim nepatrí. Povedali jej, aby sa vrátila do Malinca a obrátila sa na notára, ten že jej poradí. Že matka ztratí svoje miesto, ktoré si horko-ťažko vyhládala, že z čoho bude žiť a svoje dieťa vyživovať, na to na polícii nepomýšľali. Boli by sa postarali o ňu až vtedy, keby bola v zúfalstve svoje dieťa zahubila, aby sa sprostila bremena, ktoré jej zavádza v nastúpení miesta. U polície nez mohla nič ani moja intervencia. Konečne dostala od Červeného kríža 40 Kč a doporučovací list, s ktorým mohla svoje dieťa pomocou svojich známych poslať do Rimavskej Soboty a tak mohla 1. júna nastúpiť miesto.

Avšak jej radosť bola predčasná. Nalezinec v Rimavskej Sobote dieťa neprijal, lebo nepriniesli rodný list. Dieťa bolo vrátené matke a Pavĺina musela sa odobrať do svojej dediny pre rodný list, robiť si nové útraty a až potom bolo dieťa do nalezinca prijaté.

K tomu čo som uviedol, tážem sa pána ministra vnútra:

Či je ochotný vec vyšetriť a policii v Lučenci uložiť, aby poskytovala náležitej podpory stranám, ktoré sa v podobných veciach na ňu obracajú?

Tážem sa pána, ministra sociálnej pečlivosti:

Či je ochotný vec vyšetriť a správe nalezinca v Lučenci uložiť, aby bezo všetkého ďalšieho prijímala deti, ktoré sa do jej opatery odovzdávajú?

Či je ochotný pohnať správu nalezinca rimavskosobotského k zodpovednosti za byrokratický postup, ktorým bola existencia matky i dieťaťa ohrozená?

V Prahe, dňa 13. júna 1928.

Dr Herz,

Hlávka, Reščuk, Houser, Petor, Kučera, Fijala, Toužil, Hampl, Reiter, Skalák, Sochor, Včelička, Sehnalová, Chlumecký, Průša, Šturc, Herlinger, Koutný.

=====